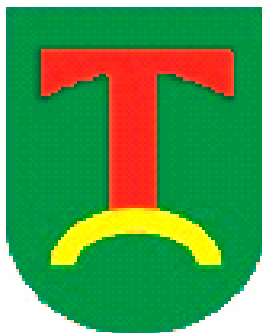

Załącznik
do uchwały nr 69/IX/11
Rady Miejskiej Gminy Ślesin
z dnia 14 lipca 2011 r.

GMINA ŚLESIN

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WĄSOSZE

NA LATA 2011 – 2018

Wąsosze, kwiecień 2011

Spis treści

Wstęp.....	3
I CHARAKTERYSTYKA WSI WĄSOSZE.....	4
1.1. Położenie	4
1.2. Przynależność administracyjna.....	6
1.3. Powierzchnia	6
1.4. Liczba ludności.....	7
II OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZWIĄZANYCH Z KSZTAŁTOWANIEM OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE.....	8
III HISTORIA WSI WĄSOSZE	9
IV INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	14
4.1. Zasoby przyrodnicze.....	14
4.2. Infrastruktura społeczna	15
4.3. Infrastruktura techniczna	18
4.4. Gospodarka i rolnictwo	19
V ANALIZA SWOT.....	22
5.1. Mocne strony	22
5.2. Słabe strony	23
5.3. Szanse	23
5.4. Zagrożenia	23
VI PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	24
6.1. Wizja rozwoju wsi	24
6.2. Cele strategiczne i działania	24
6.3. Szacunkowy koszt i harmonogram planowanych przedsięwzięć.....	26
VII SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	30

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Podejmowanie racjonalnych decyzji dotyczących rozwoju miejscowości wymaga planowania strategicznego łączącego problematykę społeczną, ekologiczną, gospodarczą i przestrzenną. Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest przy udziale przedstawicieli gminy, z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Opracowana przy współpracy społeczności lokalnej i jej akceptacji, a następnie przyjęta do realizacji przez Radę Miejską Gminy Ślesin - strategia rozwoju w formie Programu Odnowy Miejscowości Wąsosze - jest podstawowym dokumentem kierującym działalność mieszkańców sołectwa przy wsparciu ze strony gminy w dłuższym okresie. Strategia jest fundamentem odnowy i oznacza spełnienie zasady programowania obowiązującej w polityce strukturalnej Unii Europejskiej i dostosowana jest do wymogów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmacnianie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. Warunkiem powodzenia ich realizacji jest współdziałanie władz gminnych, władz sołectwa oraz mieszkańców wsi.

Plan jest dokumentem programowym określającym zadania, jakie należy zrealizować w latach 2011-2018 w miejscowości Wąsosze. Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych wykształconych, ze wsi do miasta.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, SWOT – czyli mocne i słabe strony wsi, szanse

i zagrożenia, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań.

Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Wąsosze” są spójne z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW), z Planem Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Konińskiego na rok 2006 i lata 2007-2013, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz Strategią Lokalnej Grupy Działania „Dwa Mosty”.

I CHARAKTERYSTYKA

1.1. Położenie

Gmina Ślesin stanowi jedną z 14 gmin powiatu konińskiego, w tym jedną z pięciu gmin miejsko-wiejskich. Położona jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, na pograniczu Pojezierza Gnieźnieńskiego i Pojezierza Kujawskiego.

Mapa 1. Powiat Koniński

Źródło: www.powiat.konin.pl

Mapa 2. Gmina Ślesin

5

Odległość wsi Wąsosze od centrum Ślesina i Lichenia Starego (Sanktuarium Maryjne z największą w Polsce bazyliką) wynosi około 4 km. Natomiast od miasta powiatowego Konina i autostrady A2 około 12 km.

Wieś charakteryzuje zwarta zabudowa, szczególnie wzdłuż drogi powiatowej. Miejscowość jest atrakcyjnym terenem do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Przez Wąsosze przebiega oznakowany szlak rowerowy prowadzący ze Ślesina przez Ignacewo, Licheń Stary, Wąsosze do Ślesina.

1.2. Przynależność administracyjna

Do 1954 roku wieś Wąsosze należała do gminy wiejskiej Piotrkowice. Na początku okresu międzywojennego był to powiat kolski w województwie łódzkim. W 1922 roku gminę przeniesiono do powiatu konińskiego w tymże województwie. Od 1938 r. gmina Piotrkowice z całym powiatem konińskim została włączona do województwa poznańskiego. Wraz z reformą wprowadzającą gromady zamiast gmin została zniesiona gmina Piotrkowice. Po reaktywowaniu gmin, z dniem 1 stycznia 1973 r. w jej miejsce powstała nowa gmina – Ślesin. W latach 1975-1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa konińskiego.

Obecnie wieś Wąsosze należy do gminy Ślesin. Siedzibą organów gminy, czyli Rady Miejskiej Gminy Ślesin oraz Burmistrza Miasta i Gminy Ślesin jest położone nad jeziorem Ślesińskim liczące ponad 3 tysiące mieszkańców miasto Ślesin. Gmina Ślesin podlega terytorialnie pod Starostwo Powiatowe w Koninie i Wojewodę Wielkopolskiego.

Wąsosze stanowią jedną z 51 miejscowości i zarazem jedno z 26 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym Gminy Ślesin. We wsi prężnie funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka, Ochotnicza Straż Pożarna oraz sołecka drużyna piłki nożnej.

1.3. Powierzchnia

Wieś Wąsosze zajmuje obszar 382,1757 ha, co stanowi 2,6% ogólnego obszaru gminy. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 282,0981 ha, z czego ponad 68% stanowią grunty klasy bonitacyjnej IIIa. Poza tym na ogólną powierzchnię składają się:

Tabela 1. Struktura gruntów dla obrębu Wąsosze

Wyszczególnienie	Powierzchnia (w ha)
Powierzchnia obrębu ogółem, w tym:	382,1757
Grunty orne	282,0981
Sady	14,4823
Łąki	1,2400
Pastwiska	1,2400
Lasy	33,6798
Grunty zadrzewione i zakrzewione	2,2800
Tereny mieszkaniowe	11,3323
Tereny przemysłowe	0,0030
Tereny zabudowane inne	1,6102
Drogi	10,0700
Tereny różne	1,4300
Nieuzytki	2,0200
Wody śródlądowe płynące	6,3600
Wody śródlądowe stojące	4,2000
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	0,1000
Tereny kolejowe	9,2500
Rowy	0,7800

Źródło: Opracowanie własne

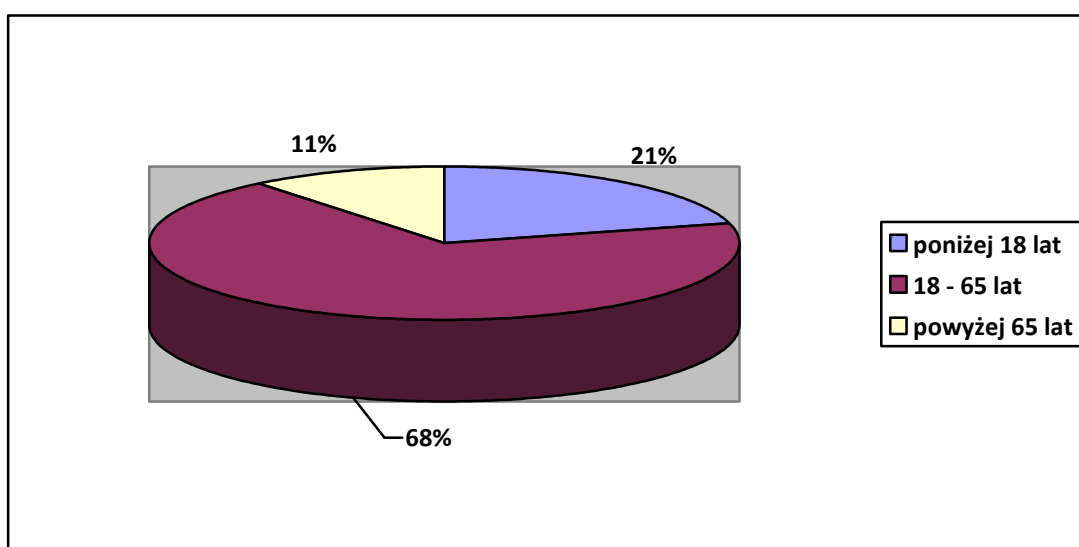
1.4. Liczba ludności

Liczba mieszkańców wsi Wąsosze na przestrzeni wieków ulegała znacznym wahaniom. Niedostatek, duża śmiertelność, wojna czy zarazy były przyczyną małej gęstości zaludnienia. W 1670 roku parafia Wąsosze liczyła tylko 120 osób, w roku 1791 było 162 mieszkańców parafii, a w roku 1810 ich liczba wzrosła już do 462 osób. W kolejnych latach

zasoby ludnościowe parafii wzrosły do liczby 2700 parafian. Obecnie parafia Wąsosze liczy około 2670 osób i jest prawie w całości katolicka.

Według stanu na dzień 31 marca 2011 roku liczba zameldowanych na pobyt stały mieszkańców miejscowości Wąsosze wynosiła 511, natomiast miejscowość Wąsoskie Holendry zamieszkiwało 59 osób. Wśród mieszkańców wsi Wąsosze 266 osób to kobiety a 245 osób to mężczyźni. Pod względem liczby ludności wieś ta zajmuje piąte miejsce w gminie. Strukturę wiekową sołectwa Wąsosze przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Struktura wiekowa mieszkańców sołectwa Wąsosze

Na podstawie wykresu można szacować, że ponad 65 % ludności sołectwa Wąsosze stanowi grupa ludzi w wieku produkcyjnym.

II OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZWIĄZANYCH Z KSZTAŁTOWANIEM OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

Miejscowość Wąsosze posiada wykształcony obszar centrum wsi, koncentrujący obiekty pełniące funkcje komercyjne, publiczne oraz sakralne, które związane są z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców oraz sprzyjają nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów społecznych.

Do wymienionych obiektów należą przede wszystkim: zabytkowy kościół, szkoła podstawowa wraz z infrastrukturą (boisko, plac zabaw), park dworski oraz remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, dla której planowana jest modernizacja. Prace modernizacyjne mają polegać na adaptacji pomieszczenia pod kafejkę internetową oraz remont pomieszczeń dla działającego Koła Gospodyń Wiejskich.

Następnym szczególnym miejscem jest ośrodek wypoczynkowy „Bernardynka”. Ma on znaczący wpływ na rozwój rekreacji i turystyki w tej miejscowości.

Jednak głównym etapem działań w życiu społeczności lokalnej będzie zagospodarowanie terenów przyległych do Jeziora Wąsoskiego, poprzez budowę chaty grillowej wraz z siłownią zewnętrzną, a w późniejszym okresie zapewnienie dostępu do plaży i budowa pomostu. Budowa tego rodzaju kompleksu sprzyjać będzie integracji społecznej.

Zaplanowane zadania są ważne dla kształtowania przestrzeni publicznej wsi Wąsosze, nawiązywania i zacieśniania kontaktów przez społeczność lokalną oraz kultywowania tradycji. Tereny te również mają wpływ na poprawę estetyki przestrzennej miejscowości, poprawę bezpieczeństwa mieszkańców i turystów oraz dają społeczeństwu szansę na wypoczynek, sport i rekreację.

III HISTORIA WSI WĄSOSZE

Nazwa miejscowości Wąsosze w staropolskim słowniku oznacza miejsce, gdzie coś się schodzi, zbiega. W odniesieniu do miejscowości, która leży na brzegu jeziora może nawiązywać do zbiegających się tutaj odnóg jezior - licheńskiego, pątnowskiego i wąsosko-mikorzyńskiego.

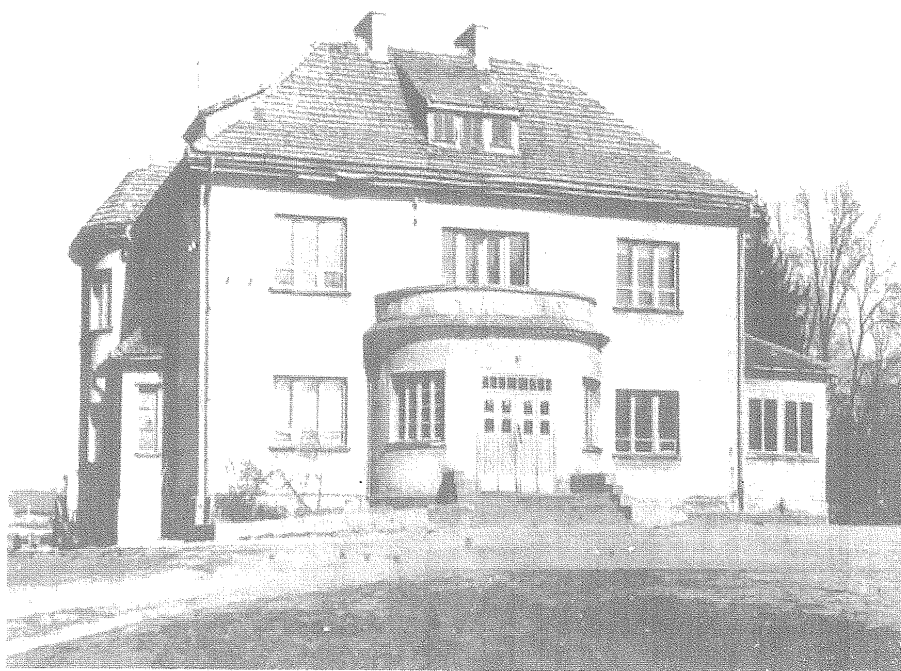
W najwcześniejszych zapisach z 1406 i 1416 roku pojawia się nazwa – Vansosche. Nazwa ta zmieniała się wraz ze zmianą warunków życia mieszkańców wsi i tak: w 1412 roku brzmiała – Wąssosse, w 1418 roku – Vansosche, w 1475 roku – Vanszosche, w 1564 roku – Vassoche, w 1579 roku - Wąssosze a w 1774 roku – Wanzoz, Wąsosz.

Wąsosze jako osada powstała pod koniec XIII wieku. Parafia w Wąsoszach powstała z inicjatywy rodziny Godziębów z Wąsoszy, której przedstawiciele sprawowali w XIV i XV wieku najważniejsze urzędy na pograniczu wielkopolsko-kujawskim. Prawdopodobnie w pierwszej połowie XIV wieku erygowano parafię i zbudowano drewniany kościół. Jak podaje *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* Wąsosze składały się ze wsi i folwarku nad jeziorem Śleszyńskim, położonych na zachodnim brzegu

południowej części jeziora. Posiadały kościół parafialny murowany, gorzelnię parową, młyn parowy, wiatrak, cegielnię i kopalnię torfu. W 1827 roku w Wąsoszach było 15 domów i 124 mieszkańców.

Pierwsze wzmianki o funkcjonowaniu szkoły w Wąsoszach wskazują na XVII wiek. Początkowo była to szkółka parafialna, umiejscowiona w odrębnym budynku. Po „potopie” szwedzkim, wraz z powszechnym upadkiem szkolnictwa parafialnego w Polsce, najprawdopodobniej szkółka wąsoska przestała funkcjonować. Z zapisków parafii z 1819 roku wynika, iż szkoła była tymczasowo ulokowana w domu plebańskim. Uczęszczało do niej 12 dzieci. W drugiej połowie XIX wieku szkoły w Wąsoszach już nie było. Dopiero w 1934 roku w parafii działała 5-oddziałowa Szkoła Podstawowa w Wąsoszach. Uczyło w niej wówczas dwoje nauczycieli – małżeństwo Stanisława i Józef Józwiakowie.

Zdjęcie 1. i 2. Szkoła Podstawowa w Wąsoszach – dawniej

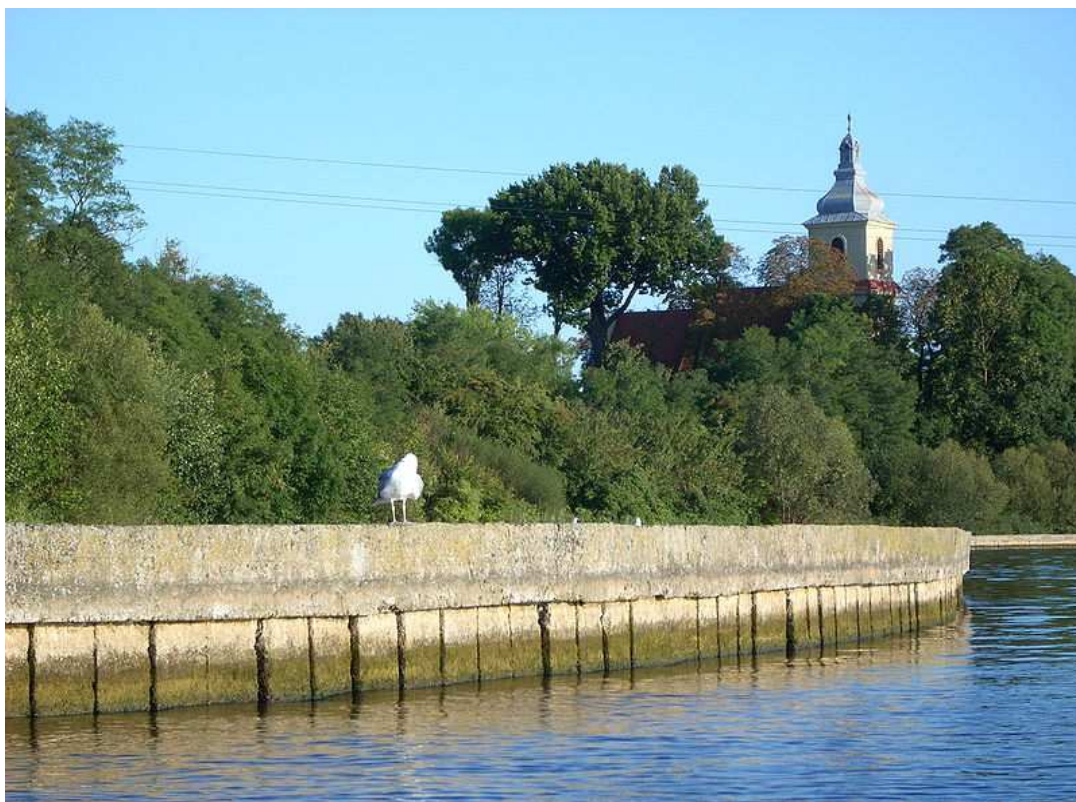

Źródło: Kronika Szkoły Podstawowej w Wąsoszach

Wiadomości z 1764 roku wspominają także o istnieniu szpitala, który znajdował się na gruncie kościelnym, leżącym naprzeciwko kościoła. Miał on charakter przytułku dla chorych i bezdomnych.

Zdjęcie 3. Widok na kościół pw. Wszystkich Świętych w Wąsoszach od strony Jeziora Mikorzyńskiego

Źródło: www.wikipedia.pl

Do zabytków miejscowości należą:

- 1) Zespół Kościoła Parafialnego pod wezwaniem Wszystkich Świętych obejmujący kościół z 1863 r. oraz plebanię z połowy XIX wieku. Kościół wspomniany był już w XV w. jako dawno istniejący. Murowaną świątynię wybudowano w końcu XVI w., ale uroczystej konsekracji dokonał sufragan gnieźnieński ks. bp Jan Gniazdowski dopiero 6 grudnia 1662 r. Kościół spłonął w 1849 r. Do ocalałego prezbiterium w kolejnych latach dobudowano pozostałe części. Z pierwotnego wyposażenia kościoła zachowała się Pasja z ok. 1700 r., barokowy obraz św. Barbary z ok. 1684 r. (przeniesiony z rozebranego kościółka św. Barbary, który stał na przeciwnym brzegu jeziora i należał do klasztoru bernardynów w Kazimierzu) oraz rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego (pozostałość krucyfiksu) z ok. 1750 r.

Zdjęcie 4. Kościół Parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Wąsoszach

Źródło: opracowanie własne

- 2) Cmentarz rzymsko-katolicki z pierwszej połowy XIX w. Najstarszym zachowanym nagrobkiem jest nagrobek Wandeczki Jabłońskiej zmarłej w 1816 r. Natomiast najcenniejszym zabytkiem jest grobowiec rodziny Mierzyńskich w stylu klasycystycznym z 1917 r., obecnie pełniący rolę kaplicy cmentarnej. W mauzoleum znajdują się groby rodziny Mierzyńskich, w tym również powstańca styczniowego Henryka Mierzyńskiego.

Zdjęcie 5. Grób rodziny Mierzyńskich

Źródło: opracowanie własne

- 3) Pozostałości zespołu dworskiego obejmujące gorzelnię z drugiej połowy XIX w. oraz park dworski o pow. 1,5 ha. Północna część dworu została wkomponowana we współcześnie wybudowaną szkołę podstawową. Na terenie parku znajduje się ośrodek kuratorium oświaty, budynek remizy OSP. Majątek był w posiadaniu rodziny Mierzyńskich kilkaset lat. W skład gospodarstwa wchodziły: chmielnik, gorzelnia, gospodarstwo rybne oraz hodowla owiec Ramblietów.

Zdjęcie 6. Stara gorzelnia we wsi Wąsosze

Źródło: www.wikipedia.pl

IV INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI**4.1. Zasoby przyrodnicze**

Najważniejszym pod względem przyrodniczym elementem krajobrazu gminy Ślesin są rynny polodowcowe zajęte pod ciąg jezior. Ważne znaczenie ma także stosunkowo duży kompleks leśny we wschodniej części gminy rozciągający się pomiędzy miejscowościami Stara Ruda i Licheń Stary. Istotnym uzupełnieniem obszarów leśnych oraz cennym elementem ekofizjograficznym obszaru gminy są zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Pozostały obszar zajmowany jest przez tereny rolnicze, głównie łąki i pastwiska, obszary zurbanizowane oraz tereny eksploatacji węgla brunatnego.

Znaczna część obszaru gminy Ślesin znajduje się w obrębie Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ustanowionego uchwałą nr 53 WRN w Koninie z dnia 26 stycznia 1986 r. Obejmuje on swoim zasięgiem okolice Jeziora Pątnowskiego oraz tereny położone po wschodniej stronie drogi Konin – Skulsk.

Bogactwo florystyczne i faunistyczne gminy Ślesin jest konsekwencją panujących tutaj warunków siedliskowych (w szczególności dobrze wykształconej sieci hydrograficznej) oraz jeszcze do niedawna stosowanych powszechnie metod gospodarki rolniczej charakteryzujących się niskim poziomem mechanizacji i chemizacji oraz dużym rozdrobieniem uprawianych powierzchni. Same agrocenozy są słabo zróżnicowane i stanowią miejsce bytowania przede wszystkim dla gatunków pospolitych i dobrze znoszących uprawę i sąsiedztwo człowieka. Występują tu także gatunki rzadkie lub zagrożone wyginięciem (np. ortolan, trznadel, skowronek oraz dzierzby: srokosz i gąsiorek).

Ponadto na uwagę zasługuje zachowany z drugiej połowy XIX w. park krajobrazowy, podworski w Wąsoszach zasobny w stary drzewostan. Atrakcją Jeziora Wąsosko-Mikorzyńskiego jest wyspa Klary, usytuowana w jego południowej części, z którą wiążą się liczne legendy.

4.2. Infrastruktura społeczna

W Gminie Ślesin funkcjonuje 6 szkół podstawowych, jedno gimnazjum oraz jeden zespół szkolno – przedszkolny. We wsi Wąsosze znajduje się szkoła podstawowa, do której uczęszcza 80 uczniów oraz oddział przedszkolny z 29 uczniami. Szkoła Podstawowa w Wąsoszach nosi imię Henryka Sienkiewicza. Niewielki fragment budynku szkoły stanowi element zabytkowego dworu rodziny Mierzyńskich.

Po zakończeniu edukacji w szkole podstawowej młodzież kształci się w gimnazjum w Ślesinie, gdzie dowożona jest autobusami gminnymi.

Bliskość miasta Konina gwarantuje możliwość kontynuacji nauki w szkołach ponadgimnazjalnych oraz wyższych.

Zdjęcie 7. Szkoła Podstawowa w Wąsoszach - dziś

Źródło: opracowanie własne

Najbliższa Przychodnia Lekarska w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej znajduje się w Ślesinie, natomiast dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej zapewniają poradnie lekarskie w Koninie, gdzie mieści się również Oddział Szpitala Wojewódzkiego.

Znaczna część danych statystycznych odnoszących się do struktury demograficznej, rynku pracy czy bezrobocia dostępna jest jedynie we wskaźnikach odnoszących się do całej gminy. Wskaźnik bezrobocia w Gminie Ślesin należy do najwyższych w powiecie. Strukturę bezrobocia w Gminie Ślesin w porównaniu z gminami sąsiednimi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura bezrobocia wg gmin – stan na 31.03.2011 r.

Nazwa gminy	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia
ŚLESIN	943	526	147	230	100
KONIN	5556	2777	627	1167	905
KLECZEW	684	368	85	240	63
SKULSK	512	293	38	178	61
SOMPOLNO	757	441	76	233	82
OGÓŁEM	8452	4405	973	2048	1211

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Koninie

Duże znaczenie dla miejscowości ma bliska lokalizacja Sanktuarium Maryjnego w Licheniu Starym – inspirującego na dużą skalę turystykę pielgrzymkową.

Miejscowość Wąsosze charakteryzuje prężnie działająca Rada Sołecka oraz Koło Gospodyń Wiejskich. Rada Sołecka bierze czynny udział w organizacji festynów rodzinnych i imprez sportowych. Ponadto obie te grupy uczestniczą w festiwalu potraw ochweśnickich, różnego rodzaju konkursach gminnych oraz współpracują z lokalnym stowarzyszeniem LGD „Dwa Mosty” i z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. We wsi działa również sołecka drużyna piłki nożnej, która bierze udział w corocznych rozgrywkach Ligii Sołeckiej. Mieszkańcy wsi Wąsosze zorganizowani są także w grupie Ochotniczej Straży Pożarnej. Miejscem spotkań tych grup jest świetlica wiejska mieszcząca się w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na boisku szkolnym odbywają się rozgrywki piłkarskie, zawody sportowe a także festyny. Brak jest jednak miejsca, które umożliwiłoby organizowanie wszelkiego rodzaju imprez na świeżym powietrzu, miejsca, w którym mieszkańcy mogliby spędzać aktywnie wolny czas. Sprzyjałoby to zaangażowaniu mieszkańców w sprawy wsi, większej integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Rozwój kulturalny, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia.

Wieś Wąsosze ma dobre połączenie za pomocą komunikacji autobusowej (PKS i MZK) z Koninem, gdzie zlokalizowana jest stacja kolejowa, drogi krajowe nr 92, 72 i nr 25 Ostrów Wielkopolski - Bydgoszcz (biegnąca również przez Ślesin). Autostrada A-2 i droga nr 92 są częścią międzynarodowego korytarza transportowego Berlin – Warszawa – Mińsk – Moskwa.

Przez wieś przebiega znakowana trasa rowerowa o długości 32 km, prowadząca ze Ślesina przez Leśnictwo, Ignacewo, Pogorzele, Smolniki, Pogoń Gosławicką, Bylew, Licheń Stary, Kępę, Wąsosze, Półwiosek Stary, Różopole do Ślesina.

Mapa 3. Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślesin

Źródło: opracowanie własne

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Ślesin znaczną część obszaru wsi Wąsosze obejmuje strefa R – rolnicza. Strefa ta stanowi ukształtowaną przestrzeń zachowującą użytkowanie rolnicze. Konieczne jest utrzymanie istniejących powiązań produkcji rolnej ze środowiskiem przyrodniczym. W obrębie strefy, wzdłuż ciągów komunikacyjnych wyznaczono powierzchnie terenów przeznaczonych na zabudowę zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną z możliwością lokalizacji towarzyszących usług, a także na zabudowę rezydencjonalną. Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze, atrakcyjny krajobraz i dogodne połączenia komunikacyjne tereny te stanowią korzystną ofertę terenów zabudowy mieszkaniowej.

W centralnej części wsi Wąsosze wyróżniają się oznaczone: kolorem żółtym – tereny zajęte pod sady, kolorem zielonym otoczonym czerwoną obwódką – oznaczono teren zespołu parkowego, czerwony kolor to teren zabytkowego Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Wąsoszach, kolor jasno zielony – oznacza teren cmentarza, natomiast na pomarańczowo oznaczono mieszkalnictwo letniskowe, a kolor różowy - tereny przeznaczone pod aktywizację gospodarczą AG. Wzdłuż głównych dróg barwą brązową zaznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

4.4. Gospodarka i rolnictwo

Według danych z rejestru ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Ślesin, w miejscowości Wąsosze zarejestrowane są: handel obwoźny, nauka języków obcych, działalność prawnicza, usługi fryzjerskie, prywatna praktyka pielęgnarska, usługi informatyczne. Ponadto dominują działy specjalne rolnictwa - hodowla ryb. Na terenie sołectwa Wąsosze zlokalizowany jest ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy, ośrodek wypoczynkowy „Bernardynka” a także przedsiębiorstwo hurtowo-handlowe zajmujące się sprzedażą artykułów spożywczo-przemysłowych. Znajduje się tutaj również elektrownia wiatrowa oraz zakład remontowo-budowlany i warsztat mechaniki samochodowej. Na terenie wsi funkcjonują dwa sklepy ogólnospożywcze oraz jedno gospodarstwo agroturystyczne.

W miejscowości Wąsosze prowadzonych jest około 68 gospodarstw rolnych, których strukturę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Struktura gospodarstw rolnych w Wąsoszach

L.p.	Wielkość gospodarstw (w ha)	Liczba gospodarstw	Ogółem powierzchnia (w ha)
1.	1,00 – 2,00	40	42,8595
2.	2,00 – 5,00	13	42,2730
3.	5,00 – 7,00	9	50,1175
4.	7,00 – 10,00	3	22,8563
5.	10,00 – 15,00	3	34,6170
6.	powyżej 15,00	0	0
	RAZEM	68	192,7233

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli przeważają małe gospodarstwa o powierzchni do 5 ha. Brak jest dużych, specjalistycznych gospodarstw. Ponadto znaczną większość, bo aż 165 pozycji stanowią nieruchomości o powierzchni nie przekraczającej 1,00 ha. Świadczy to o tym, iż mieszkańcy wsi utrzymują się głównie z pracy zarobkowej. Dla większości gospodarzy uprawa roślin i hodowla zwierząt wykorzystywana jest na własne potrzeby. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest właśnie duże rozdrobnienie gospodarstw oraz niska rentowność produkcji rolniczej. Poza tym w większości rolnictwem zajmują się ludzie w wieku poprodukcyjnym, związani emocjonalnie z uprawą roli.

Tabela 4. Analiza zasobów wsi Wąsosze

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory przyrodnicze				X
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny			X	

Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki			X	
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki		X		
- tradycje, obrzędy, gwara			X	
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne	X			
- specyficzne nazwy	X			
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe			X	
- działki pod zakłady usługowe i przemysł		X		
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)			X	
- place i miejsca publicznych spotkań			X	
- miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)	X			
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy	X			
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły			X	
- Dom Kultury	X			

Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP			X	
- KGW				X
- Rada Sołecka				X
- Drużyna sołecka			X	

Źródło: Opracowanie własne

V ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości (analiza jej mocnych i słabych stron) oraz analizy otoczenia (szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT jest akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć:

Strengths - mocne strony

Weaknesses - słabe strony

Opportunities - szanse w otoczeniu

Threats - zagrożenia w otoczeniu.

Analiza SWOT określa zagrożenia i okazje w otoczeniu, atuty i słabości danej miejscowości, odzwierciedla podstawową ideę zarządzania strategicznego. Zmierza ona w formie zalecenia do poszukiwania w otoczeniu źródeł zagrożeń dla danej miejscowości i możliwości rozwoju poprzez wykorzystanie okazji, a także własnych atutów (mocnych stron) i ograniczenia słabości.

Według zaleceń metody SWOT najważniejsze dla każdej miejscowości jest dostosowanie celów i sposobów działania do możliwości, które wyznacza otoczenie i wnętrze wsi.

Czynniki wewnętrzne

5.1. Mocne strony:

- korzystne położenie przy drodze powiatowej,
- wysoka atrakcyjność zasobów dziedzictwa kulturowego,
- atrakcyjne położenie wzdłuż jeziora,

- dobre warunki glebowe sprzyjające rozwojowi rolnictwa,
- wysoka aktywność Rady Sołeckiej, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotniczej Straży Pożarnej,
- dobry układ komunikacyjny i sieć dróg,
- baza oświatowa,
- brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko.

5.2. Słabe strony:

- niewystarczająca ilość obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- brak dostępu do jeziora, plaży i brak pomostu,
- niewystarczający stan techniczny budynków OSP,
- nie najlepszy stan infrastruktury oświetleniowej,
- niezadowalająca ilość chodników,
- brak odpowiedniej infrastruktury krajoznawczo-turystycznej (chodniki, parkingi, miejsca aktywnego wypoczynku).

Czynniki zewnętrzne

5.3. Szanse:

- rozwój turystyki – agroturystyki, folkloru,
- rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich i drobnej wytwórczości,
- możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych,
- rozbudowa obiektów rekreacyjnych, wypoczynkowych,
- nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami,
- rozwój oświaty i społeczeństwa informacyjnego.

5.4. Zagrożenia:

- pogarszające się warunki bytowe społeczeństwa,

- postępujące rozwarstwienie materialne społeczeństwa,
- niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce,
- niestabilność polityczna i gospodarcza państwa,
- wysokie bezrobocie,
- emigracja młodych mieszkańców,
- brak możliwości finansowych na realizację inwestycji infrastrukturalnych i programów rozwojowych.

VI PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

6.1. Wizja rozwoju wsi

Szans na rozwój miejscowości Wąsosze należy upatrywać głównie w rozwoju społeczności lokalnej, zwiększaniu zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi, większej integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Wsparciem dla tych inicjatyw mogą być środki pozyskiwane na rozwój miejscowości w wymiarze infrastrukturalnym, które ułatwią życie społeczności lokalnej, zmniejszając różnice pomiędzy terenami wiejskimi a miastem.

Kolejną szansą jest rozwój turystyki. Położenie miejscowości w malowniczym miejscu, nad brzegiem jeziora, jak również w pobliżu Sanktuarium Maryjnego w Licheniu daje możliwość rozwoju agroturystyki.

6.2. Cele strategiczne i działania

MISJA

Wieś gwarantująca poprawę jakości życia mieszkańców, atrakcyjna dla turystów, dająca zatrudnienie mieszkańcom, wygodna i bezpieczna z rozwiniętą infrastrukturą

Cele strategiczne

Realizacja określonej misji wymaga dokładnego sprecyzowania celów strategicznych, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonej dla wsi Wąsosze misji.

Cel strategiczny I – Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

Cel ma służyć zaspokojeniu potrzeb społecznych, kulturalnych oraz rekreacyjnych mieszkańców wsi. Możliwe to będzie dzięki:

1. Budowa chaty grillowej i siłowni zewnętrznej.
2. Wytyczenie miejsca pod plażę i budowa pomostu w Wąsoszach.
3. Budowa boiska wielofunkcyjnego w Wąsoszach.

Cel strategiczny II - Wsparcie rozwoju turystyki.

Cel zostanie osiągnięty poprzez promocję walorów turystycznych obszaru, poprawę stanu bogatego zaplecza kulturowego wsi. Realizacja określonych zadań przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej Wąsosze.

1. Prace restauratorskie grobowca rodziny Mierzyńskich.
2. Organizacja imprez sportowych, kulturalnych.
3. Remont dachu na Kościele Parafialnym w Wąsoszach.

Cel strategiczny III – przeciwdziałanie marginalizacji obszarów wiejskich.

Określony cel ma służyć przede wszystkim poprawie bezpieczeństwa na obszarach wiejskich, co w znacznym stopniu wpłynie na wzrost jakości życia na wsi.

Cel ten zostanie osiągnięty dzięki realizacji następujących zadań:

1. Budowa chodników i parkingu.
2. Modernizacja oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia obiektu szkoły.

Określone powyżej cele strategiczne wiążą się z realizacją zadań wspierających rozwój obszarów wiejskich, tworzenia warunków do przekształceń w rolnictwie, powstawania różnorodnej działalności gospodarczej oraz alternatywnych źródeł utrzymania na wsi. Ponadto zapewniają stałą poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców. Wpływają również na promocję turystyki wiejskiej i agroturystyki poprzez wykorzystanie potencjału historycznego, turystycznego i przyrodniczego.

6.3. Szacunkowy koszt i harmonogram planowanych przedsięwzięć.

Umieszczone w tabeli dane dotyczące czasu realizacji, szacunkowych kosztów, źródeł finansowania nie wynikają ze szczegółowo opracowanych projektów. Wszystkie mogą ulec zmianie w wyniku dalszych prac nad zadaniami i przedsięwzięciami. Dynamika naszych czasów zapewne ujawni nowe źródła finansowania, technologie i możliwości realizacyjne. Należy pamiętać, że realizacja przedsięwzięć i zadań w dużej mierze zależy od aktywności mieszkańców. **Wymienione w tabeli kwoty nie są związane jakimikolwiek zapewnieniami ich przyznania zarówno ze strony Gminy, jak i innych źródeł.** Dopiero starania mieszkańców, wsparte ze strony innych podmiotów, mogą sprawić, że zostaną uzyskane efekty.

OPIS PROJEKTU PRZYJĘTEGO DO REALIZACJI

Plan Odnowy Miejscowości Wąsosze zakłada realizację działań ze sfery życia: społeczno – kulturalnej i gospodarczej.

W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędne jest przygotowanie mieszkańcom miejsca wspólnych spotkań o charakterze rekreacyjno-sportowym. **Chata grillowa wraz z siłownią zewnętrzną** pozwoli na organizowanie wszelkiego rodzaju imprez na świeżym powietrzu, a jej malownicze położenie w sąsiedztwie parku i jeziora będzie dodatkowym impulsem dla mieszkańców w kierunku aktywnego wypoczynku zarówno dzieci jak i dorosłych. Nowy obiekt stanie się miejscem, w którym mieszkańcy będą mogli spędzać swój czas wolny. Zapoczątkuje realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi oraz przyczyni się do integracji społeczności lokalnej. Rozwój kulturalny, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia. Może stać się katalizatorem przemian społecznych. Realizacja niniejszego projektu będzie jednym z działań mających na celu zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych lokalnej społeczności.

Podczas prac nad Planem Odnowy Miejscowości Wąsosze przeprowadzono spotkania z mieszkańcami, podczas których zostały określone potrzeby oraz zadania inwestycyjne na terenie wsi. Stworzona została lista zadań priorytetowych.

Zdjęcie 8. Teren pod budowę chaty grillowej i siłowni zewnętrznej w Wąsoszach

Źródło: opracowanie własne

Chata grillowa wraz z siłownią zewnętrzną w Wąsoszach będzie usytuowana na działce o nr ewidencyjnym 159 w pobliżu Szkoły Podstawowej oraz remizy Ochotniczej Straży Pożarnej. Rozpoczęcie prac budowlanych poprzedzone będzie opracowaniem dokumentacji technicznej. Zakres prac związanych z budową chaty grillowej obejmie:

- plantowanie ręczne i mechaniczne terenu,
- zakup materiałów do wykonania podłoża,
- zakup i montaż chaty grillowej,
- zakup, transport i montaż sprzętu siłowni zewnętrznej,
- zakup ławek i koszy.

Szacunkowy koszt inwestycji wynosi – około 50.000,00 zł.

Zdjęcie 9. Teren pod budowę chaty grillowej i siłowni zewnętrznej w Wąsoszach

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Priorytetowe zadania inwestycyjne na lata 2011-2018

L.p.	Nazwa projektu	Opis planowanych zadań	Cel projektu	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt zadania (w PLN)	Planowane źródła finansowania
1.	Budowa chaty grillowej wraz z siłownią zewnętrzną w Wąsoszach	- plantowanie terenu - wykonanie podłoża - zakup i montaż chaty grillowej, - zakup i montaż sprzętu siłowni zewnętrznej, - zakup ławek i koszy	- poprawa warunków życia mieszkańców - wzrost atrakcyjności miejscowości - zapewnienie mieszkańcom miejsca spotkań	2011-2012	50.000	-Budżet Gminy - UMWW -wkład własny mieszkańców
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Wąsoszach	- niwelowanie terenu - wykonanie odwodnienia - budowa	- zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie aktywnego wypoczynku	2014-2016	500.000	-Budżet Gminy -UMWW

		nawierzchni -montaż urządzeń stałych i ruchomych	- wzrost liczby mieszkańców prowadzących aktywny tryb życia - poprawa estetyki miejscowości - zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu			
3.	Budowa chodników oraz parkingu (przy drodze do Piotrkowic)	- ułożenie nawierzchni z kostki brukowej	- poprawa bezpieczeństwa przy drodze powiatowej - zapewnienie miejsc parkingowych mieszkańcom i turystom	2014-2016	250.000	- Budżet Powiatu Konińskiego - Budżet Gminy
4.	Modernizacja budynku OSP wraz z adaptacją pomieszczeń na kafejkę internetową	-remont kapitalny pomieszczeń remizy	- poprawa estetyki przestrzennej miejscowości - poprawa warunków prowadzenia działalności przez OSP - zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu - poprawa warunków funkcjonowania koła gospodyń	2015-2016	200.000	-Budżet Gminy
5.	Wytyczenie miejsca pod plażę i budowa pomostu w Wąsoszach	-zagospodarowanie terenu pod plażę -budowa pomostu	- wzrost atrakcyjności miejscowości - zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie wypoczynku letniego	2014-2015	60.000	-Budżet Gminy
6.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Wąsoszach	-opracowanie dokumentacji -budowa obiektu wraz przystosowaniem do użytkowania -wyposażenie sali	- poprawa warunków nauki - umożliwienie rozwoju dzieciom z uzdolnieniami sportowymi - zapewnienie	2016-2018	2.000.000	-Budżet Gminy

			dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu			
6.	Adaptacja pomieszczeń w budynku szkoły na potrzeby przedszkola	-roboty budowlane adaptacyjne	- zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	2016-2018	300.000	- Budżet Gminy
7.	Modernizacja oświetlenia ulicznego Wąsosze – Niedźwiady oraz oświetlenia obiektu szkoły	-opracowanie dokumentacji -budowa nowego odcinka oświetlenia -wymiana opraw oświetleniowych	- poprawa stanu oświetlenia i obniżenie jego energochłonności - poprawa bezpieczeństwa w miejscowości	2012-2013	60.000	- Budżet Gminy
8.	Prace restauratorskie grobowca rodziny Mierzyńskich	-prace restauratorskie i konserwatorskie	- dbałość o kulturę i dziedzictwo narodowe - poprawa estetyki miejscowości	2013-2014	100.000	- Budżet Gminy - środki własne - konserwator zabytków
9.	Remont dachu na Kościele Parafialnym w Wąsoszach	-wymiana pokrycia dachowego	- zaspokojenie potrzeb duchowych i kulturalnych mieszkańców - dbałość o kulturę i dziedzictwo narodowe	2014-2015	200.000	- Budżet Gminy - środki parafii - konserwator zabytków - PROW
10.	Budowa ścieżki dydaktycznej przy Szkole Podstawowej w Wąsoszach	- wykonanie ścieżki dydaktycznej	- zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców	2012-2013	20.000	- Budżet Gminy
11.	Organizacja imprez sportowo-kulturalnych	-zawody międzysoleckie -festyny -turnieje, konkursy	- zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców	2011-2018	10.000	- Budżet Gminy - środki sołeckie

VII SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Wąsosze rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej Gminy Ślesin. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Miasta i Gminy, Radnemu oraz Sołtysowi wsi wraz z Radą Sołecką.

Realizacja założeń Planu będzie monitorowana przez Radnego, Radę Sołecką wsi, Sołtysa oraz Gminę. Będzie się to odbywać poprzez:

- Budżet Gminy na kolejne lata,
- Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy,
- Stronę internetową Miasta i Gminy,
- Tablicę informacyjną we wsi Wąsosze,
- Dokumentację z odbioru robót poszczególnych inwestycji.

Społeczność wiejska będzie się komunikowała poprzez wspólne spotkania wiejskie. Kontakt pomiędzy wsią a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz aktywnych mieszkańców. Plan będzie modyfikowany poprzez korekty i uaktualnianie jego zapisów.

Plan Odnowy Miejscowości Wąsosze powstał przy współudziale mieszkańców tej miejscowości, głównie Rady Sołeckiej, Radnego Gminy oraz Gminy Ślesin. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie zarówno mieszkańców jak i Gminy.